

გარემოს დაცვისა და სოფლის
მეურნეობის სამინისტრო

ბალი და ალუბალი მსოფლიო ბაზრის ანალიზი

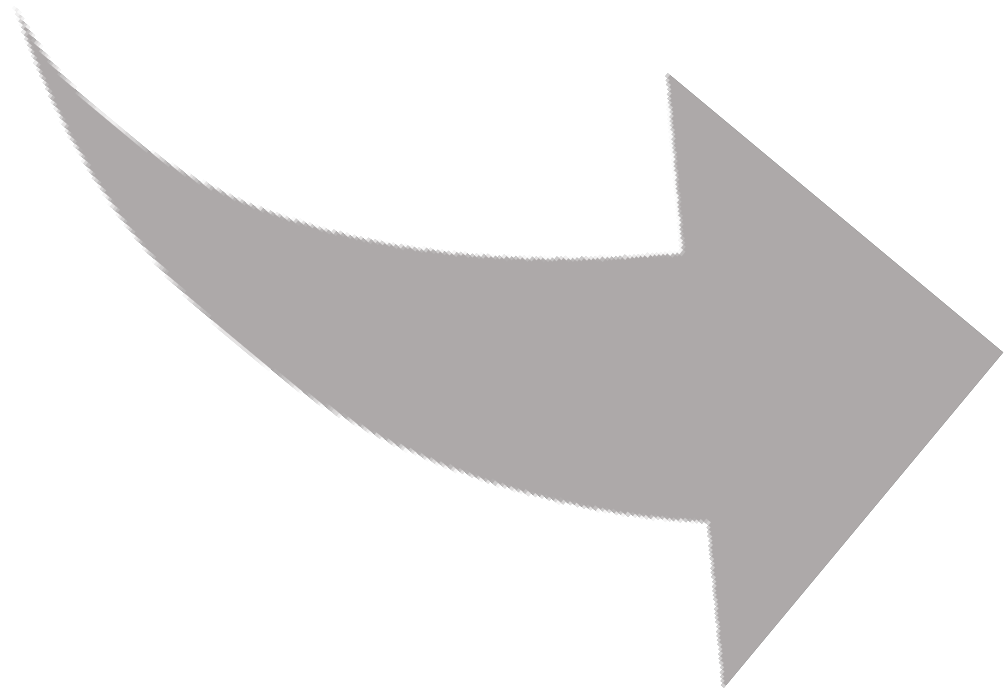
ეკონომიკური კვლევის და მონაცემთა ანალიზის სამმართველო

2024

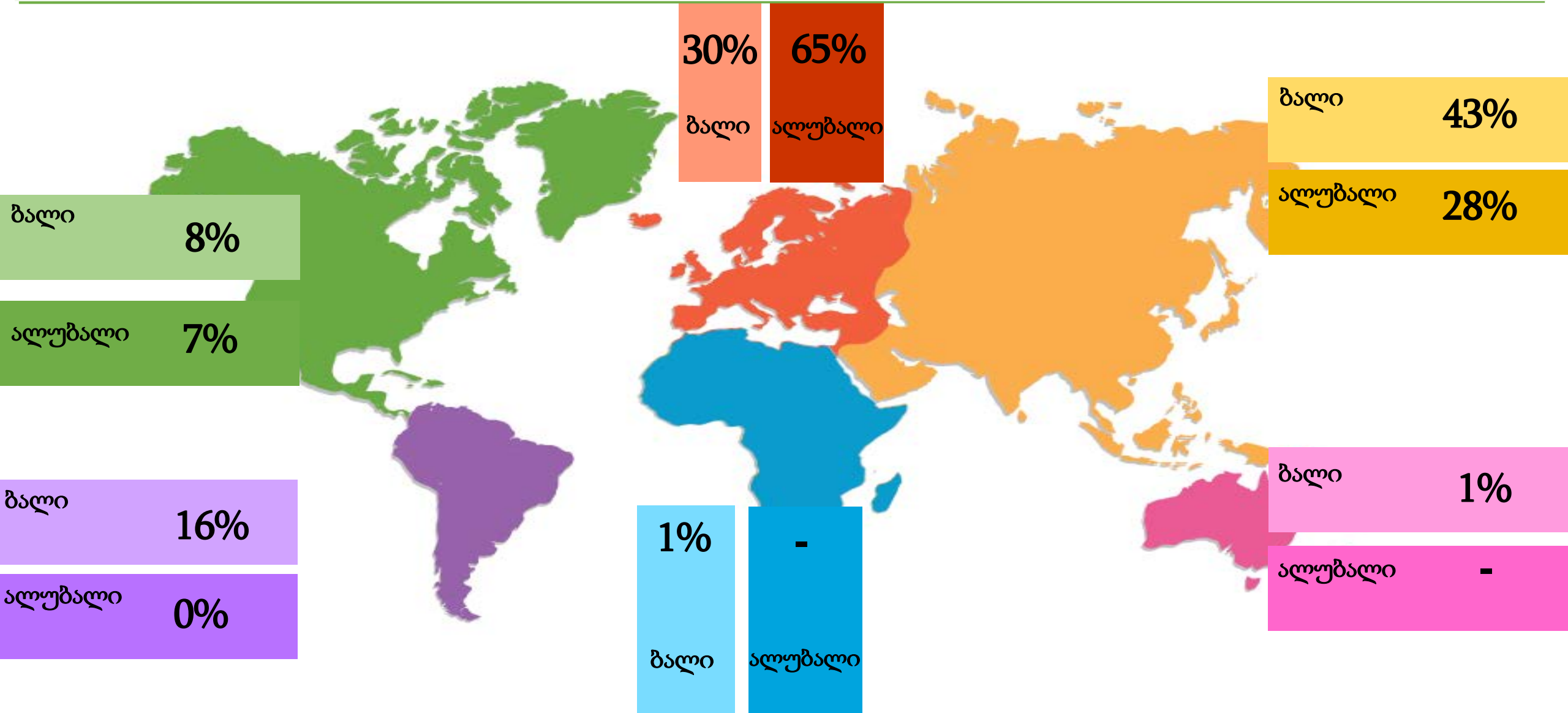
პრეზენტაციის სტრუქტურა

- ბლისა და ალუმბლის წარმოება მსოფლიოში
- ბლით და ალუმბლით საგარეო ვაჭრობა
- ბლისა და ალუმბლის საშუალო საიმპორტო ფასი ქვეყნების მიხედვით
- ბლისა და ალუმბლის წარმოება საქართველოში
- ბლისა და ალუმბლის ექსპორტი საქართველოდან
- ბლისა და ალუმბლის იმპორტი საქართველოში
- საქართველოში ბლის ბაღის გაშენების სავარაუდო ხარჯთაღრიცხვა
- ბლისა და ალუმბლის მოსავლის აღების პერიოდი ქვეყნების მიხედვით

წარმოება

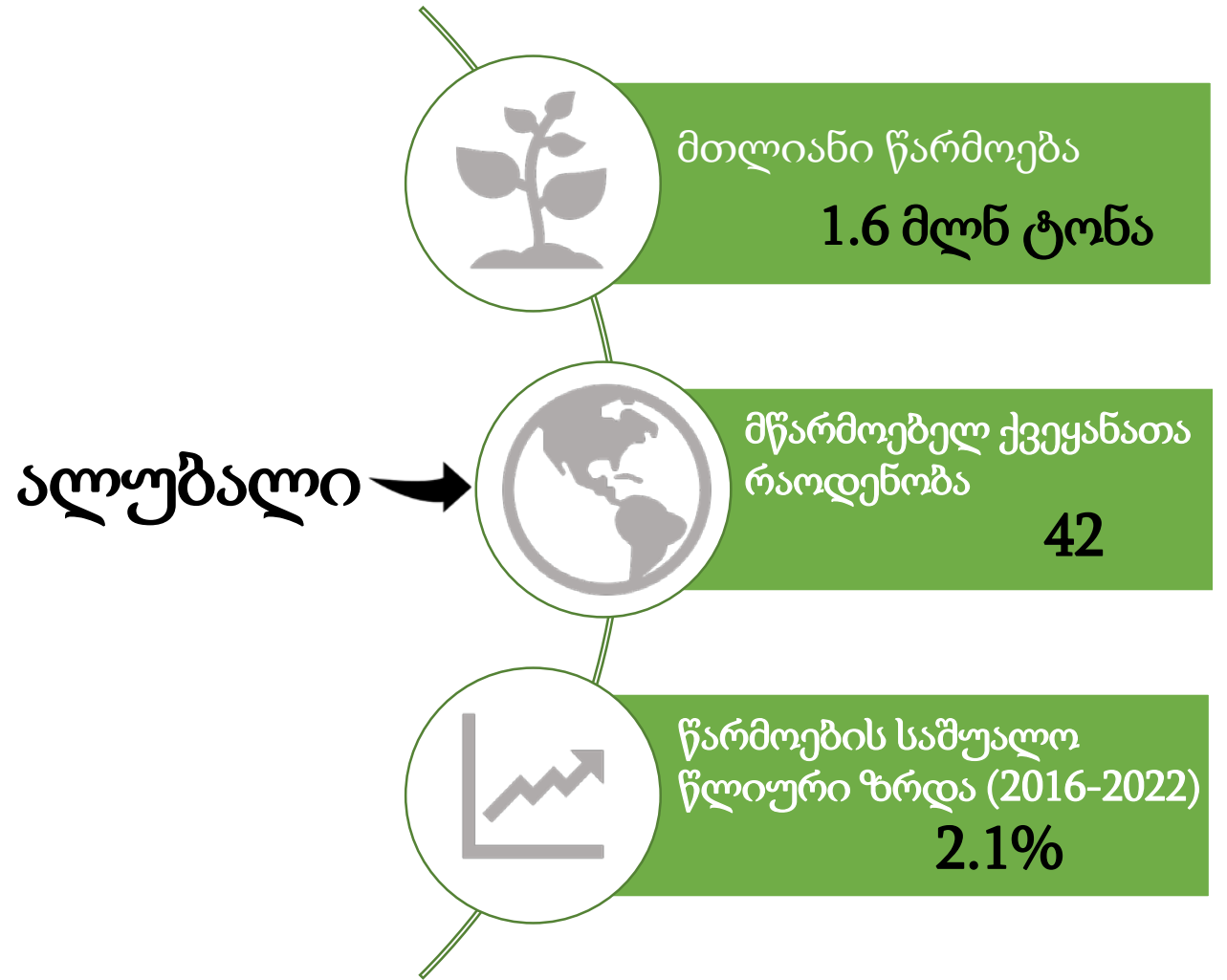
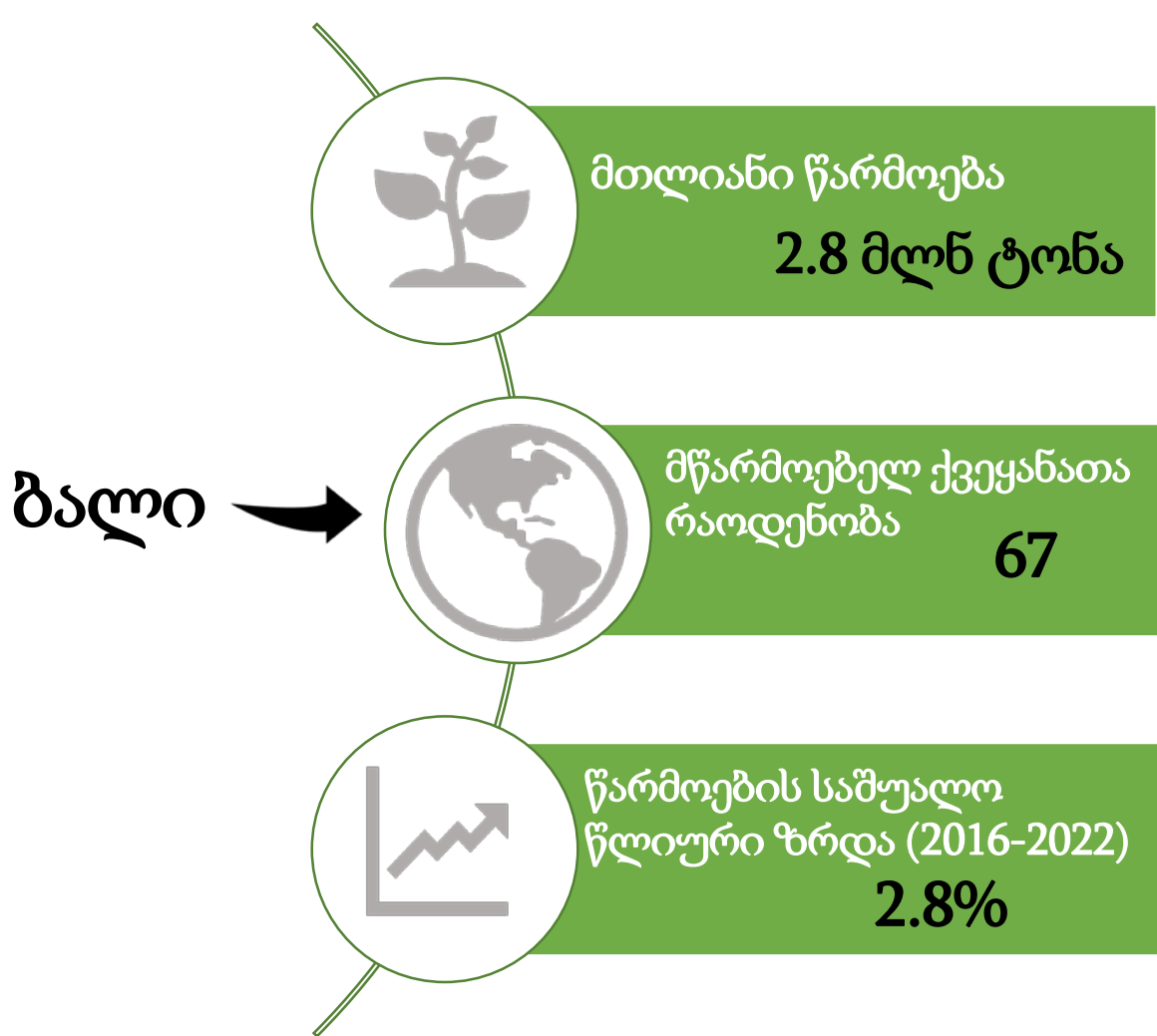

წარმოების განაწილება კონტინენტების მიხედვით

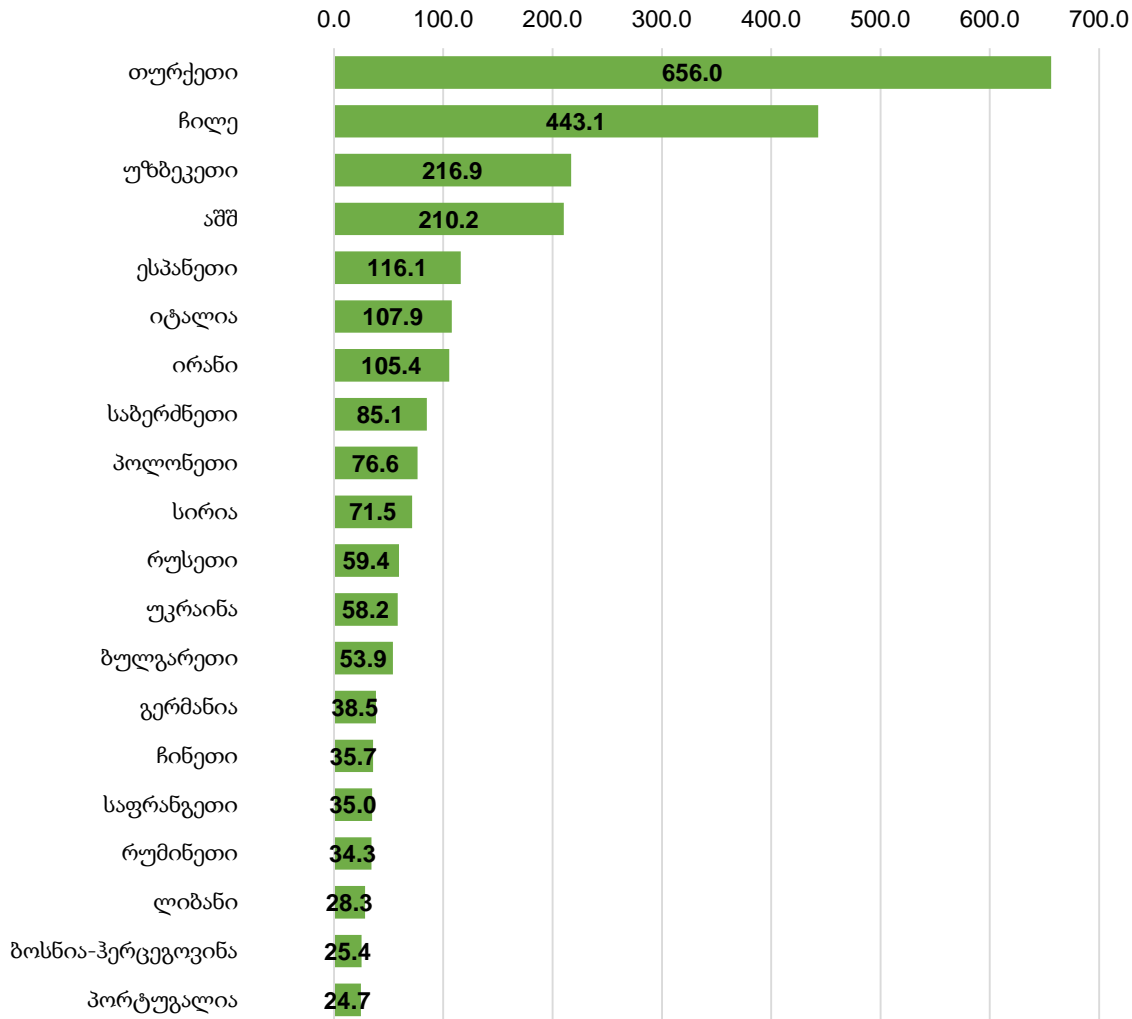

შენიშვნა: Faostat-ის მონაცემების მიხედვით, საქართველო, სომხეთი, აზერბაიჯანი და თურქეთი აზიის კონტინენტის შემადგენლობაშია შეყვანილი.
 წყარო: გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაცია (FAO).

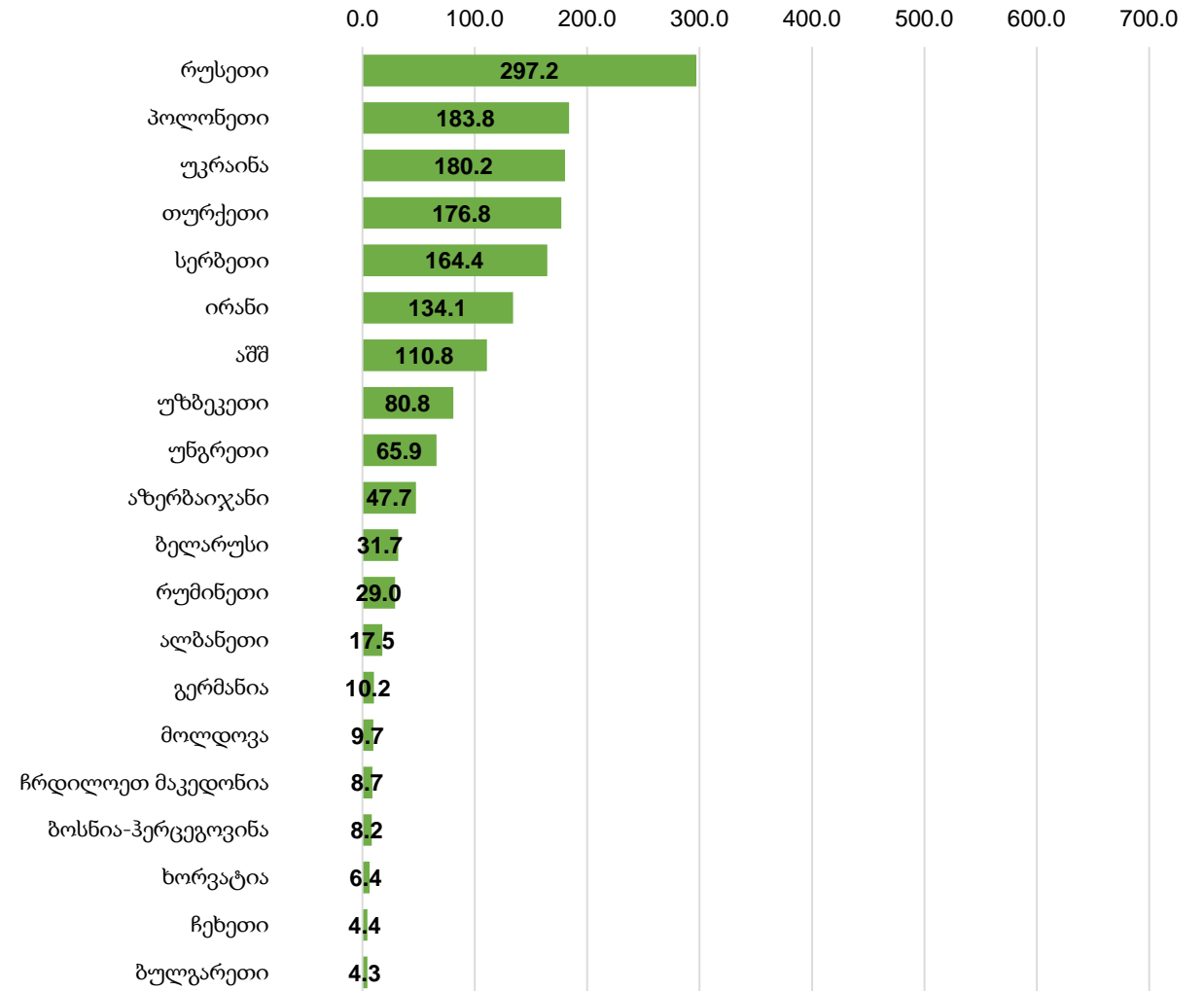
წარმოების ძირითადი მაჩვენებლები მსოფლიოში (2022 წელი)

ბლის მწარმოებელი ტოპ 20 ქვეყანა, 2022 წელი
(ათასი ტონა)

აღუბლის მწარმოებელი ტოპ 20 ქვეყანა, 2022 წელი
(ათასი ტონა)

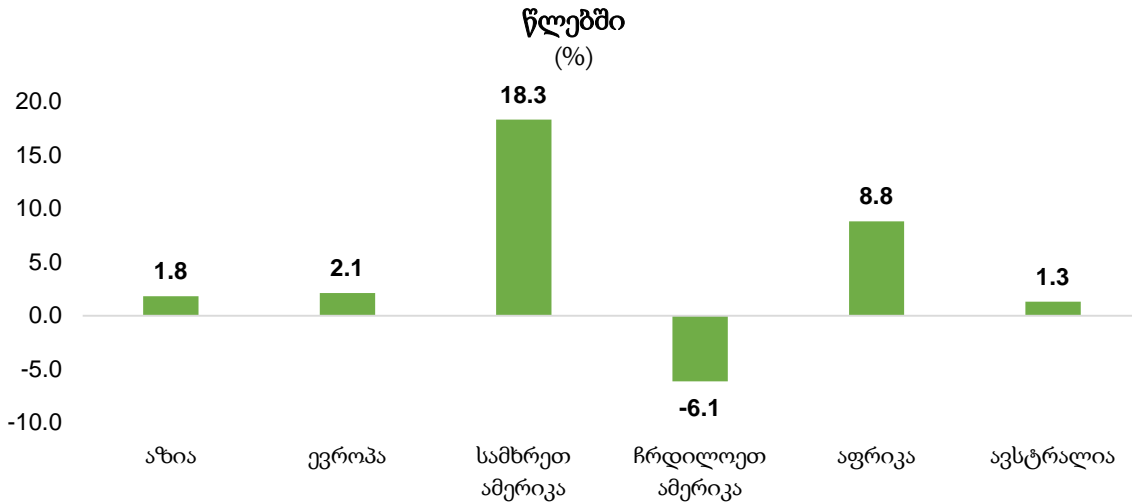
ბალი

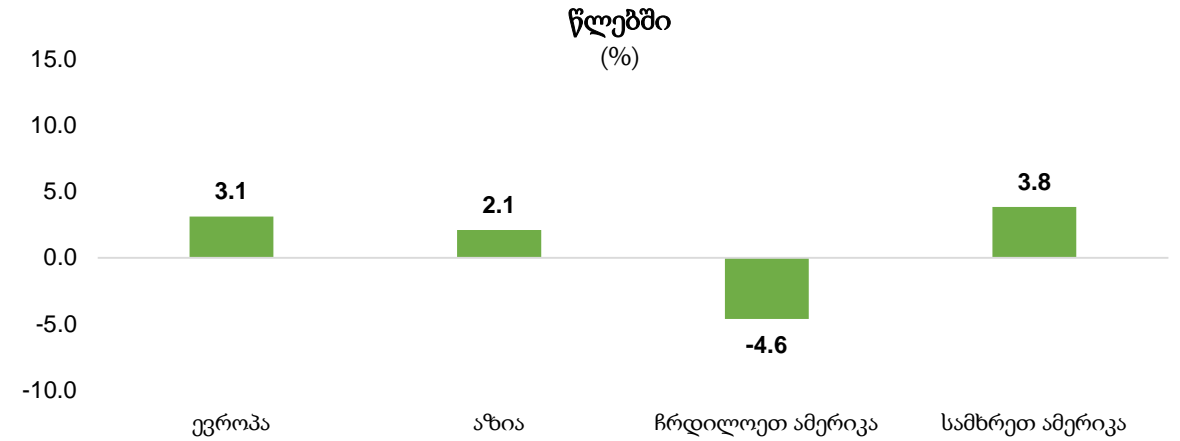
აღუბალი

ბლის წარმოების საშუალო წლიური პროცენტული ზრდა 2016-2022 წლებში

აღუბლის წარმოების საშუალო წლიური პროცენტული ზრდა 2016-2022 წლებში

ბლის მსხვილ მწარმოებელ ქვეყნებს შორის, 2016-2022 წლებში, წარმოების მაღალი საშუალო წლიური ზრდით გამოირჩევა:

- ❑ ჩილე (19.1%);
- ❑ უზბეკეთი (11.7%);
- ❑ პოლონეთი (6.1%).

ბლის მსხვილ მწარმოებელ ქვეყნებს შორის, 2016-2022 წლებში, წარმოების კლებადი ტენდენცია გააჩნია:

- ❑ აშშ (-6.5%);
- ❑ ირანი (-4.6%).

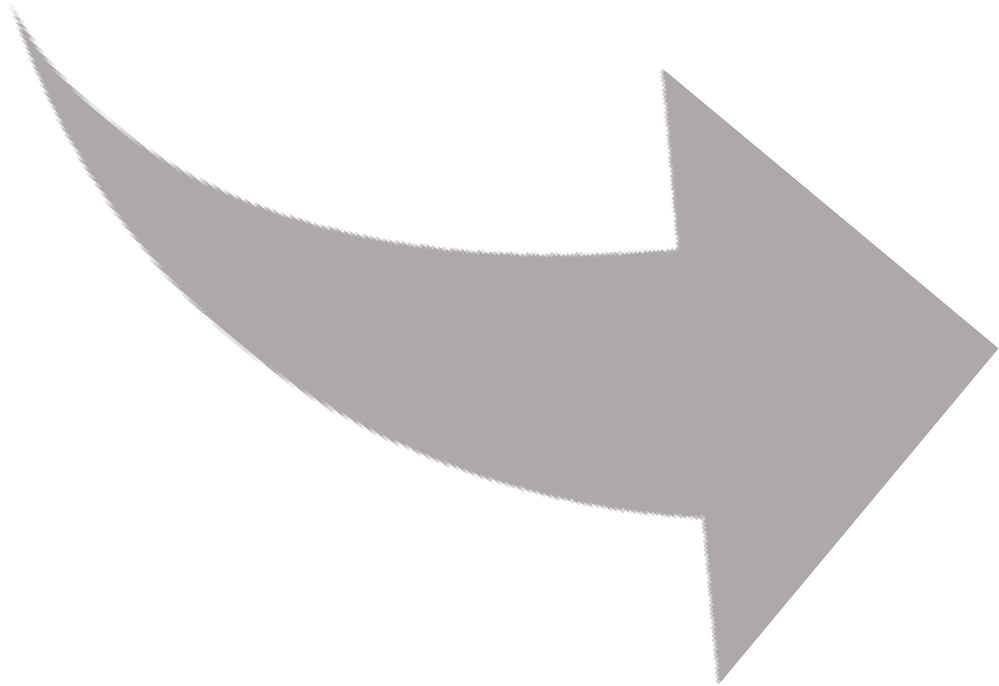
აღუბლის მსხვილ მწარმოებელ ქვეყნებს შორის, 2016-2022 წლებში, წარმოების მაღალი საშუალო წლიური ზრდით გამოირჩევა:

- ❑ რუსეთი (5.0%);
- ❑ სერბეთი (9.2%);
- ❑ უზბეკეთი (7.1%).

აღუბლის მსხვილ მწარმოებელ ქვეყნებს შორის, 2016-2022 წლებში, წარმოების კლებადი ტენდენცია გააჩნია:

- ❑ პოლონეთი (-1.0%);
- ❑ თურქეთი (-1.4%);
- ❑ აშშ (-4.4%).

საგარეო ვაჭრობა

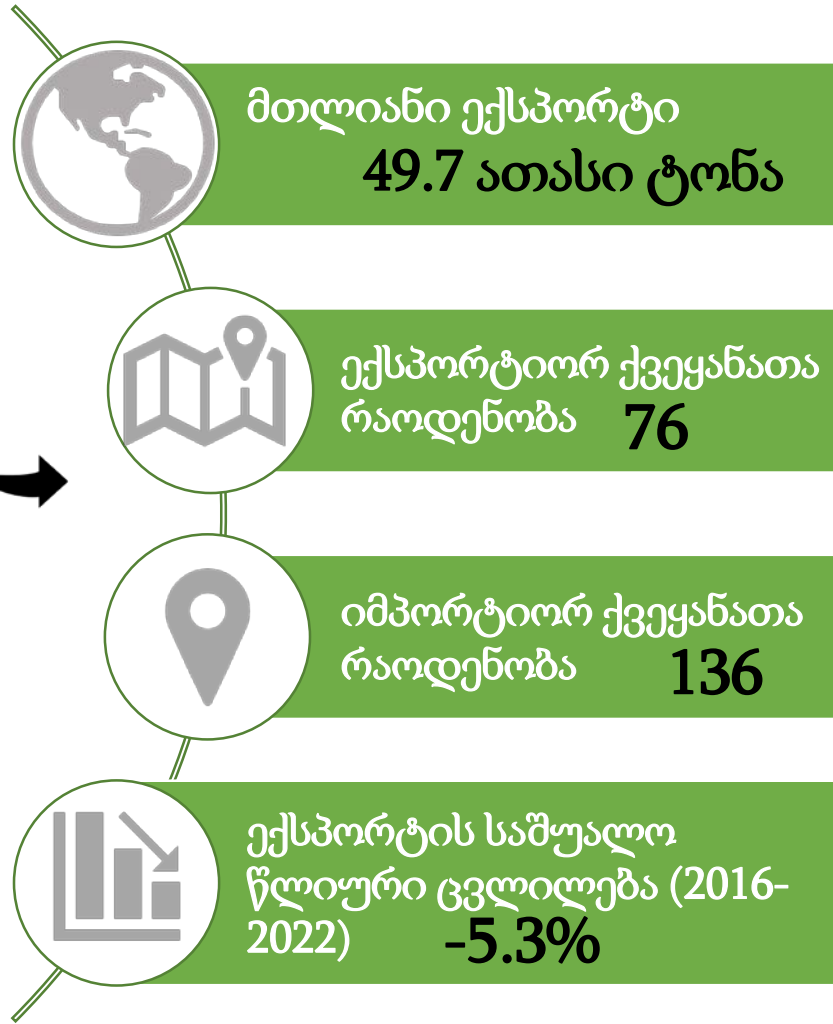

საგარეო ვაჭრობის მაჩვენებლები (2022 წელი)

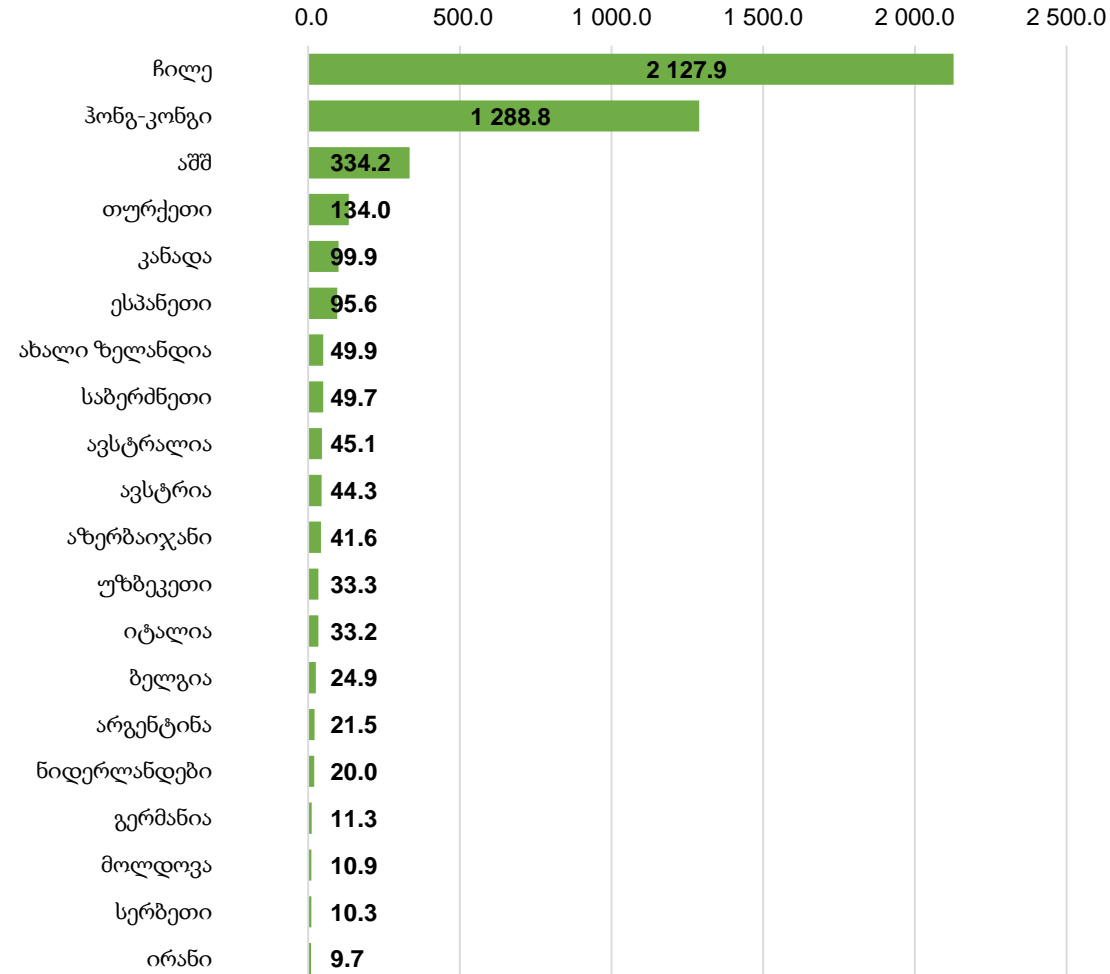
ბაღი →

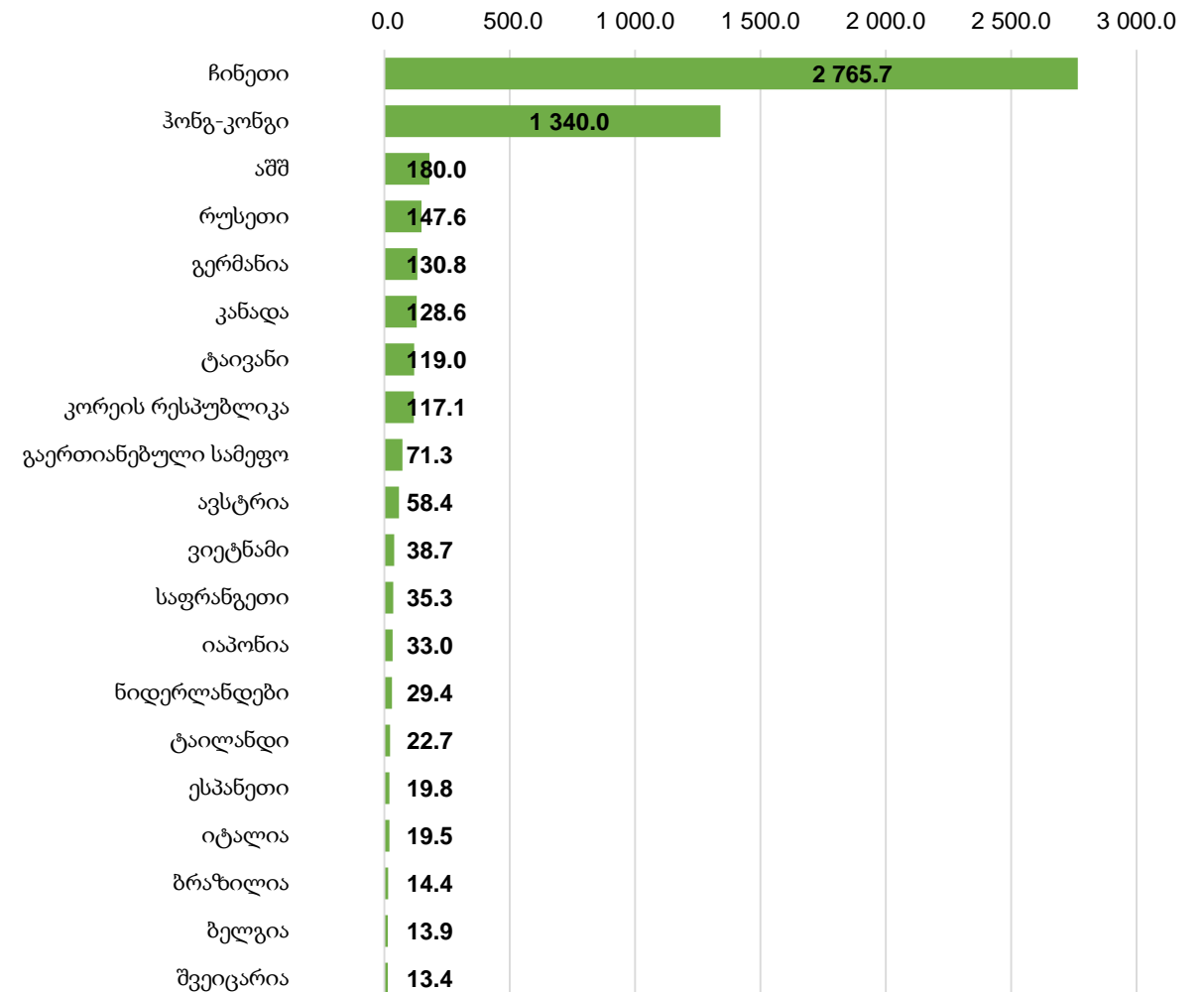
აღუბაღი →

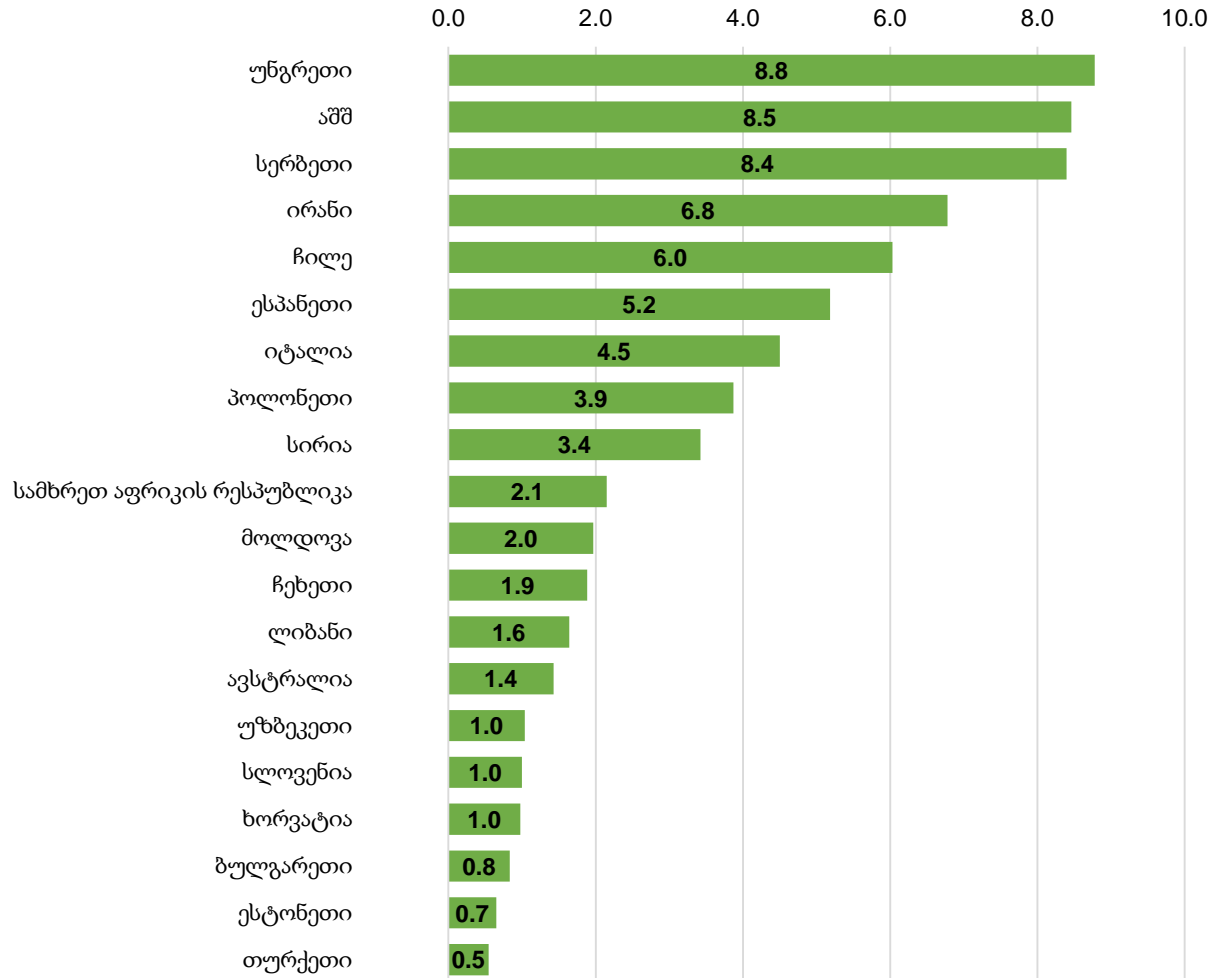
ბლის ტობ 20 ექსპორტიორი ქვეყანა, 2022 წელი
(მლნ აშშ დოლარი)

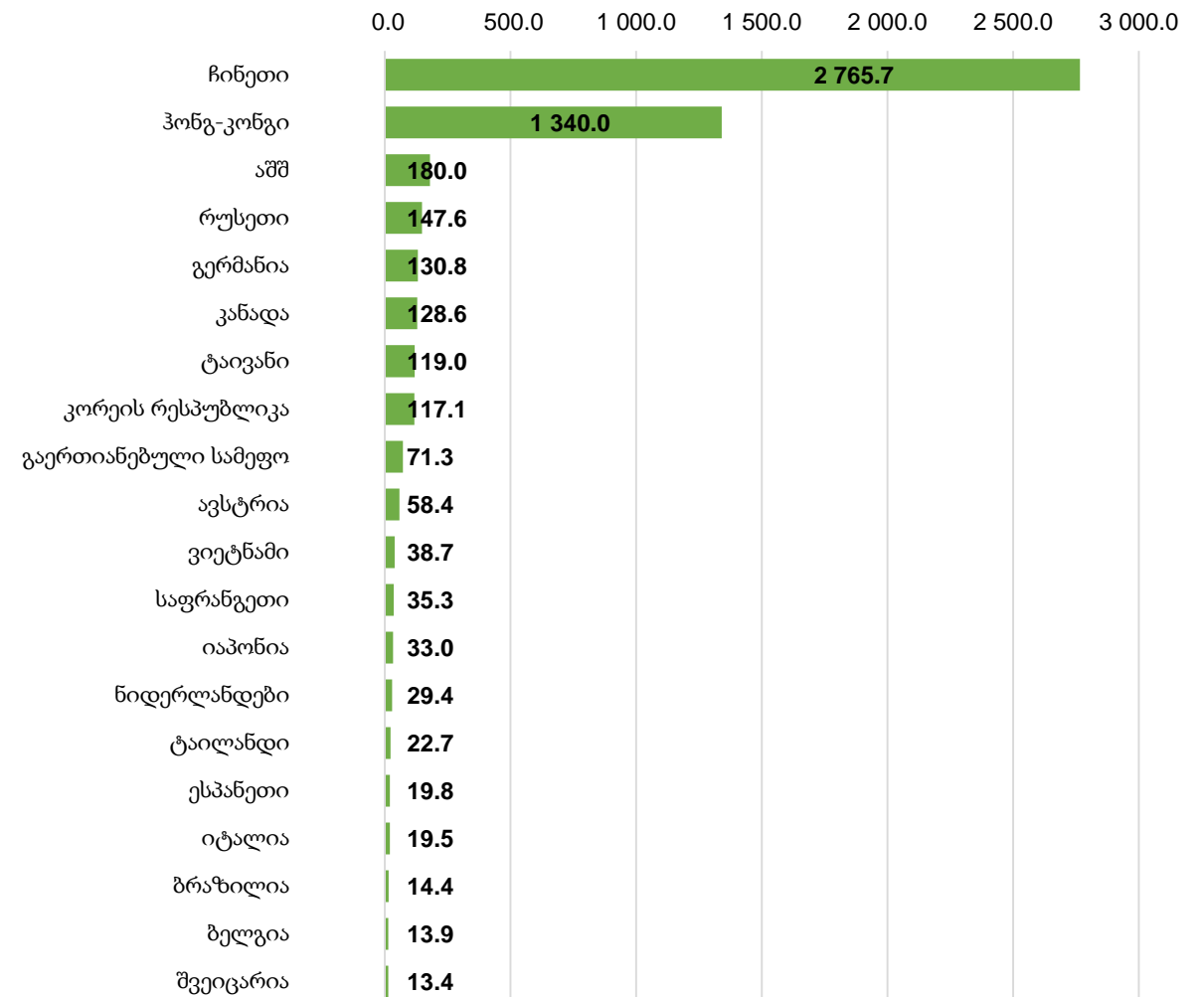
ბლის ტობ 20 იმპორტიორი ქვეყანა, 2022 წელი
(მლნ აშშ დოლარი)

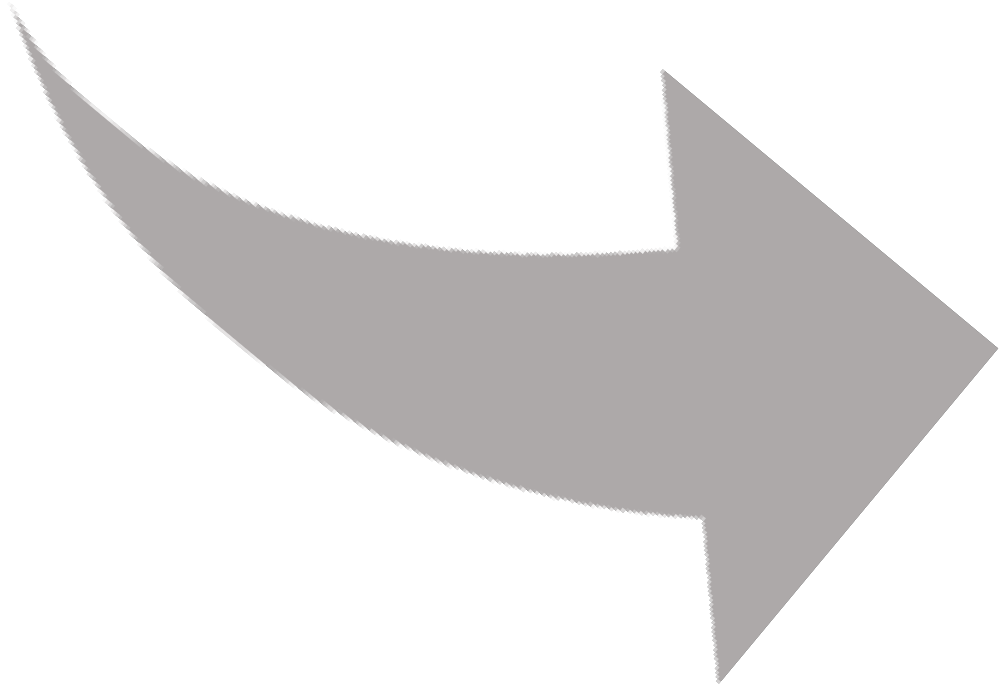
აღსრულების ტოპ 20 ექსპორტიორი ქვეყანა, 2022 წელი
(მლნ აშშ დოლარი)

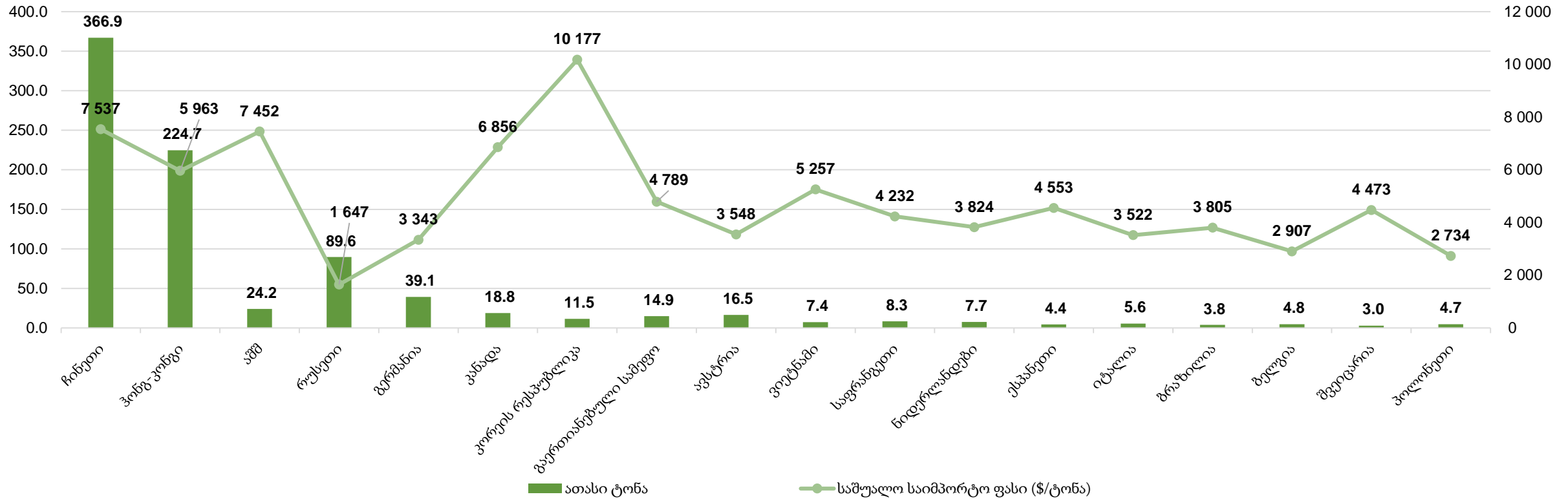
ბლის ტოპ 20 იმპორტიორი ქვეყანა, 2022 წელი
(მლნ აშშ დოლარი)

საექსპორტო და საიმპორტო ფასები

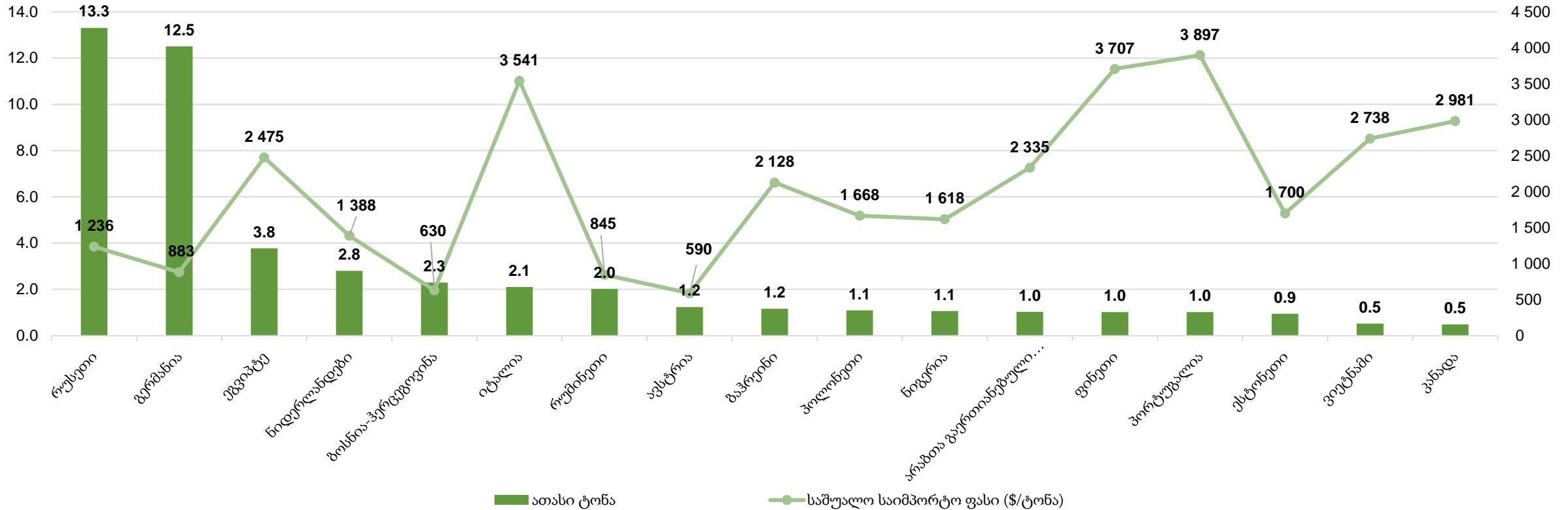

ბლის იმპორტი მსოფლიოში, 2022 წელი

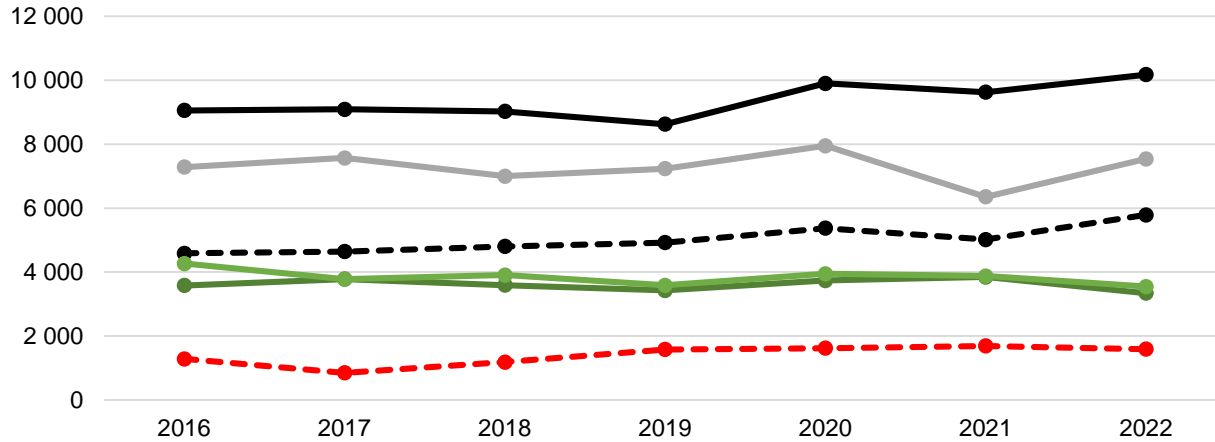
- ევროკავშირის ქვეყნებისთვის ბლის მთავარ საიმპორტო ბაზარს თურქეთი, ესპანეთი და საბერძნეთი წარმოადგენს.
- ყოველწლიურად იზრდება ჩინეთში ბლის იმპორტი.
- ჩილე წარმოადგენს მთავარ საიმპორტო პარტნიორს ჩინეთისთვის, აშშ-ს, ჰონკ-კონგისა და კორეის რესპუბლიკისთვის.

აღუბლის იმპორტი მსოფლიოში, 2022 წელი

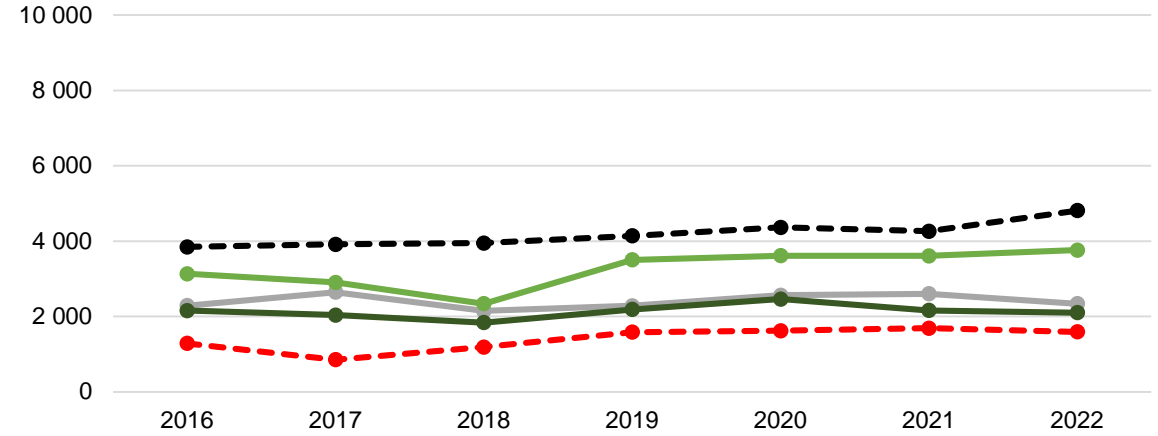
➤ ევროკავშირის ქვეყნებისთვის აღუბლის მთავარ საიმპორტო ბაზარს უნგრეთი და სერბეთი წარმოადგენს.

საშუალო საიმპორტო ფასები (\$/ტონა)

- მსოფლიო საშუალო საიმპორტო ფასი
- ჩინეთის საშუალო საიმპორტო ფასი
- ავსტრიის საშუალო საიმპორტო ფასი
- -●- საქართველოს საშუალო საიმპორტო ფასი
- გერმანიის საშუალო საიმპორტო ფასი
- კორეის რესპუბლიკის საშუალო საიმპორტო ფასი

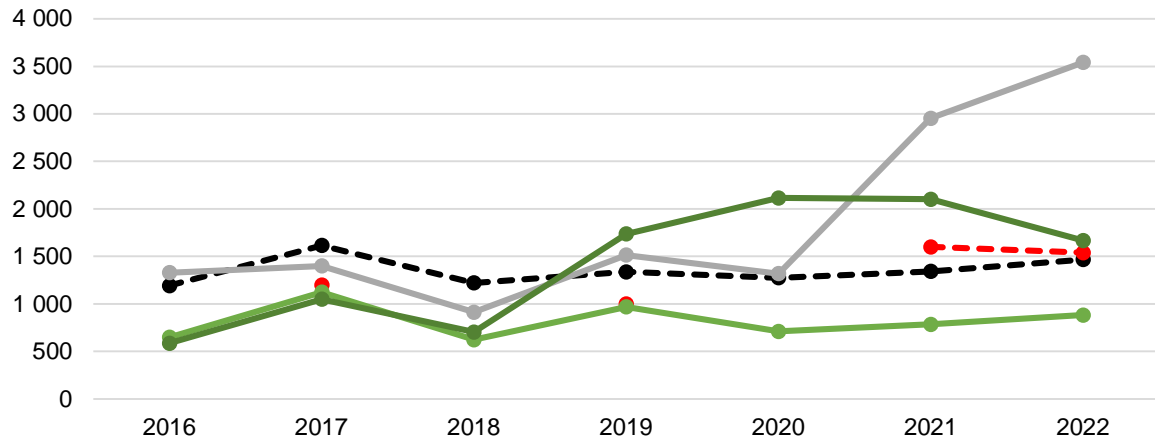
საშუალო საექსპორტო ფასები (\$/ტონა)

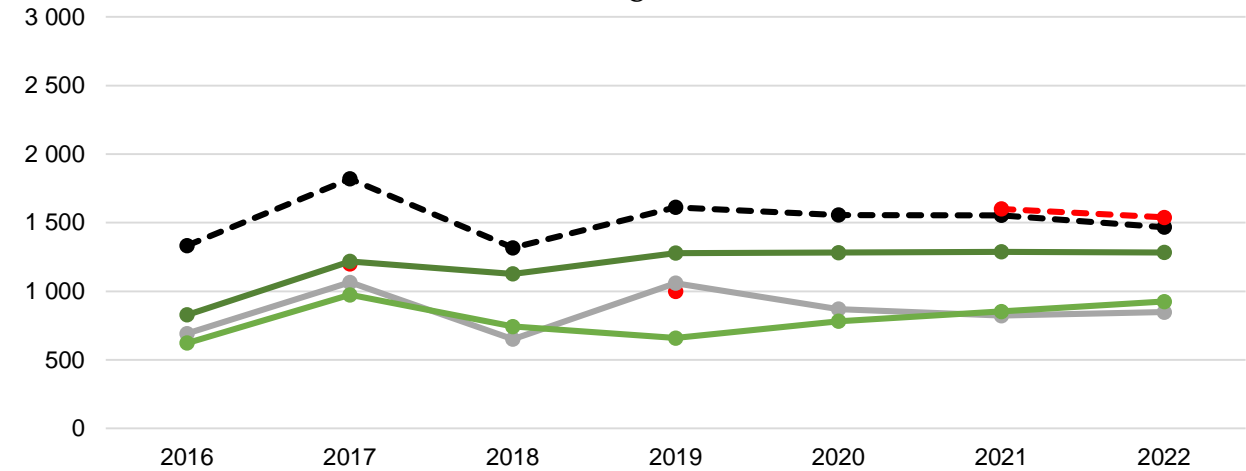
- -●- მსოფლიო საშუალო საექსპორტო ფასი
- -●- თურქეთის საშუალო საექსპორტო ფასი
- -●- საბერძნეთის საშუალო საექსპორტო ფასი
- -●- საქართველოს საშუალო საექსპორტო ფასი
- ესპანეთის საშუალო საექსპორტო ფასი
- გერმანიის საშუალო საექსპორტო ფასი

- ბლის მაღალი საშუალო საიმპორტო ფასით გამოირჩევა ჩინეთი და კორეის რესპუბლიკა.
- საქართველოს საშუალო საექსპორტო ფასი 3-ჯერ დაბალია ბლის მსოფლიო საიმპორტო და საექსპორტო ფასებზე.

საშუალო საიმპორტო ფასები (\$/ტონა)

საშუალო საექსპორტო ფასები (\$/ტონა)

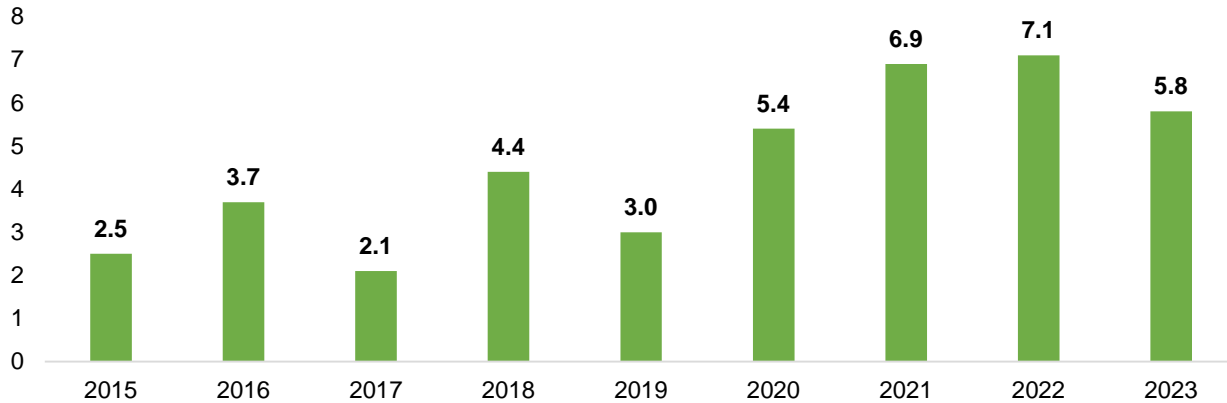

- მსოფლიო საშუალო საიმპორტო ფასი
- საქართველოს საშუალო საექსპორტო ფასი
- გერმანიის საშუალო საიმპორტო ფასი
- იტალიის საშუალო საიმპორტო ფასი
- პოლონეთის საშუალო საიმპორტო ფასი

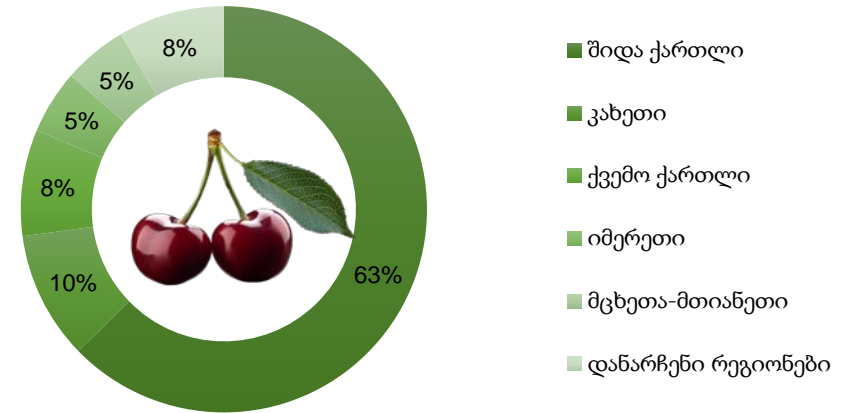
- მსოფლიო საშუალო საექსპორტო ფასი
- საქართველოს საშუალო საექსპორტო ფასი
- უნგრეთის საშუალო საექსპორტო ფასი
- სერბეთის საშუალო საექსპორტო ფასი
- ირანის საშუალო საექსპორტო ფასი

ბლისა და ალუბლის წარმოება საქართველოში

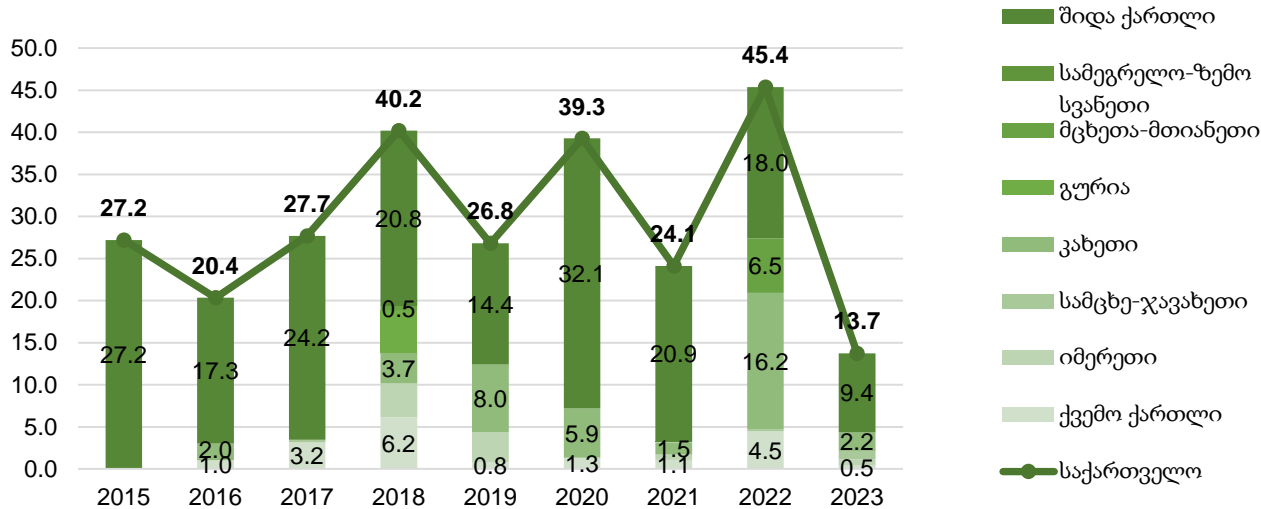
ბლისა და ალუბლის წარმოება საქართველოში
(ათასი ტონა)

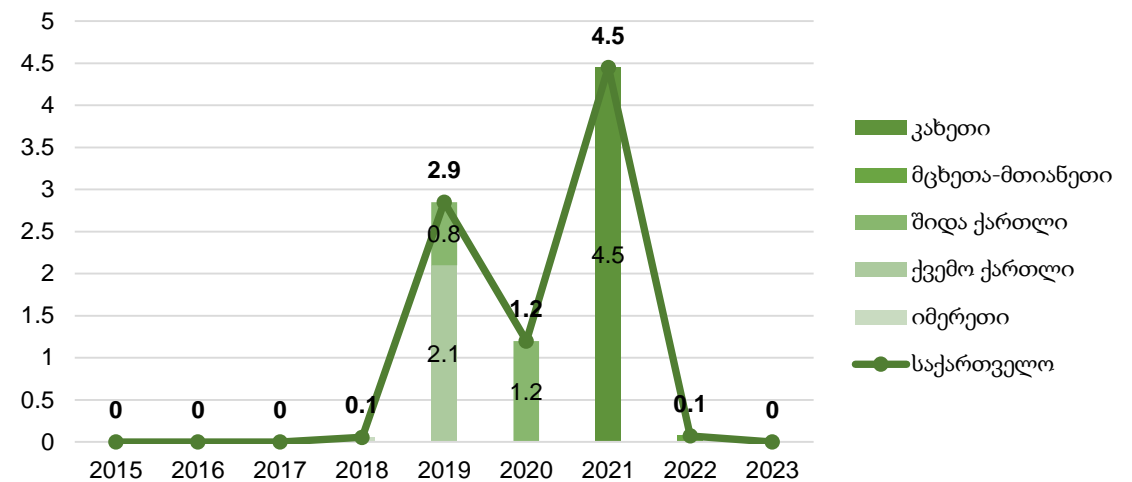
ბლისა და ალუბლის წარმოების განაწილება რეგიონების მიხედვით,
2023 წელი (%)

"დანერგე მომავალი" პროექტის ფარგლებში გაშენებული ბლის ბაღების
ფართობი (ჰექტარი)

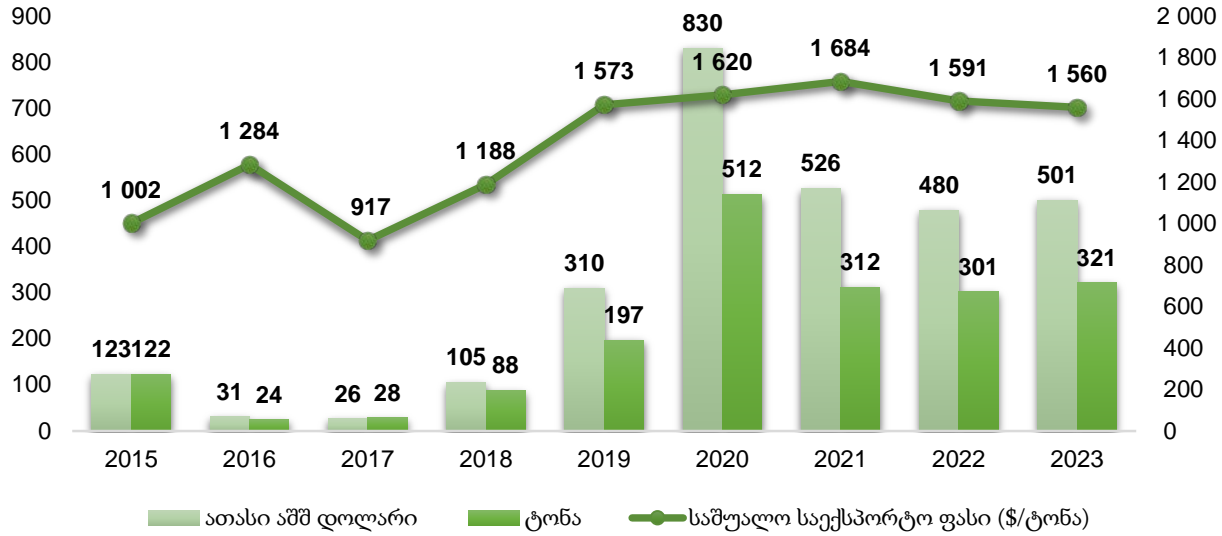

"დანერგე მომავალი" პროექტის ფარგლებში გაშენებული
ალუბლის ბაღების ფართობი (ჰექტარი)

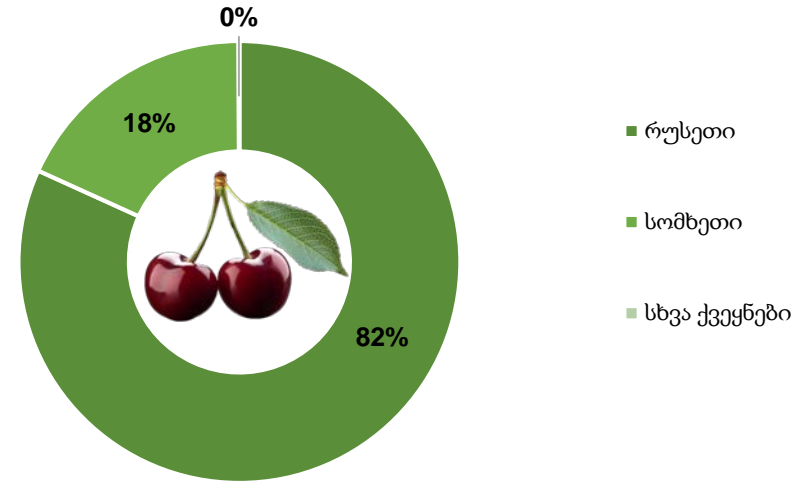

ბლისა და ალუბლის ექსპორტი საქართველოდან

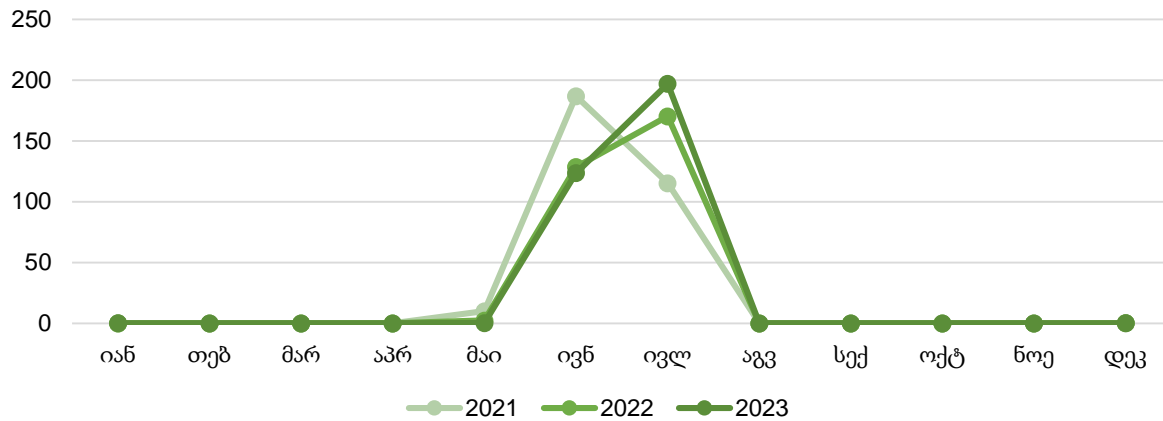
ბლისა და ალუბლის ექსპორტი

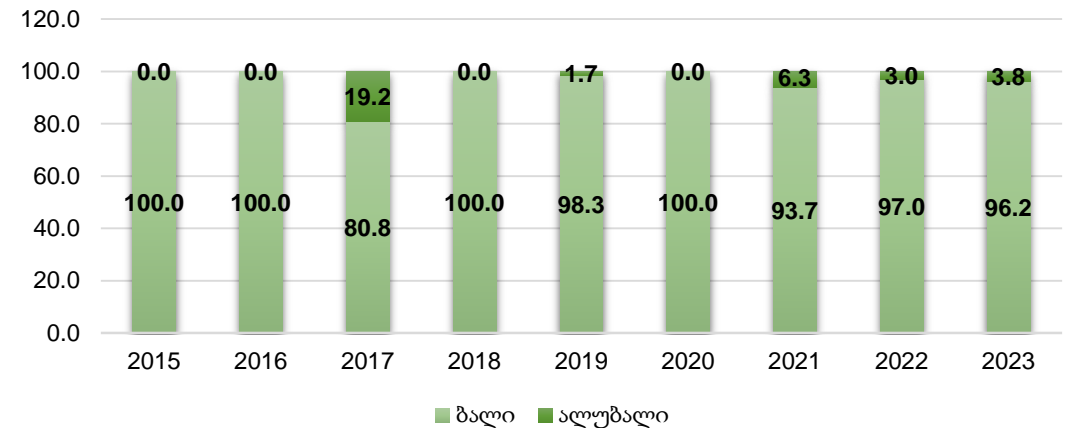
ბლისა და ალუბლის საექსპორტო ბაზრები, 2023 წელი

ბლისა და ალუბლის ექსპორტი თვეების მიხედვით (ტონა)

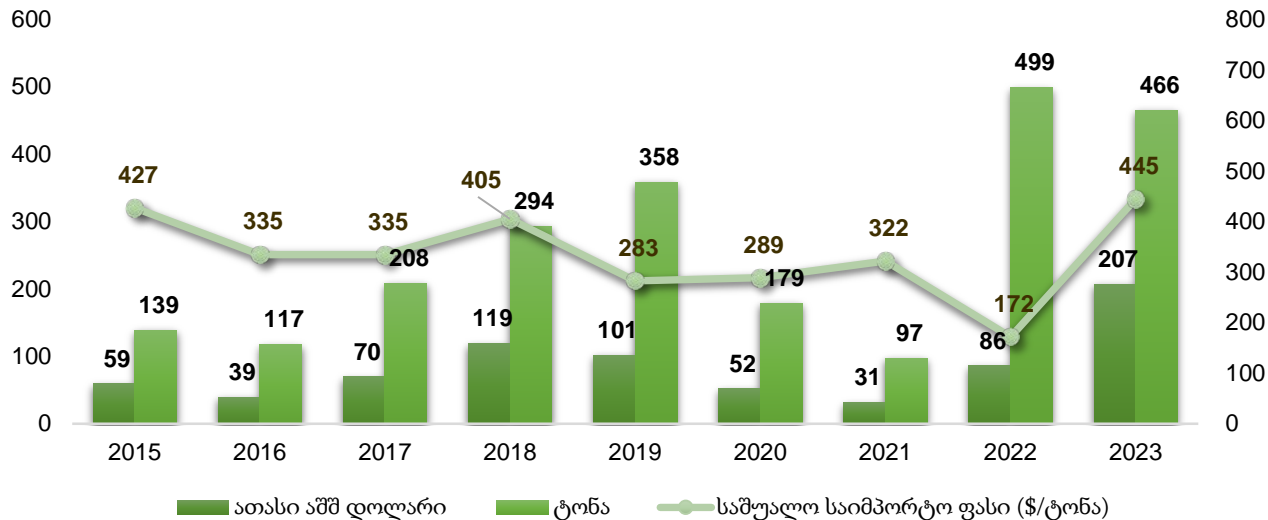

ბლისა და ალუბლის წილები ბლისა და ალუბლის ჯამურ ექსპორტში (%)

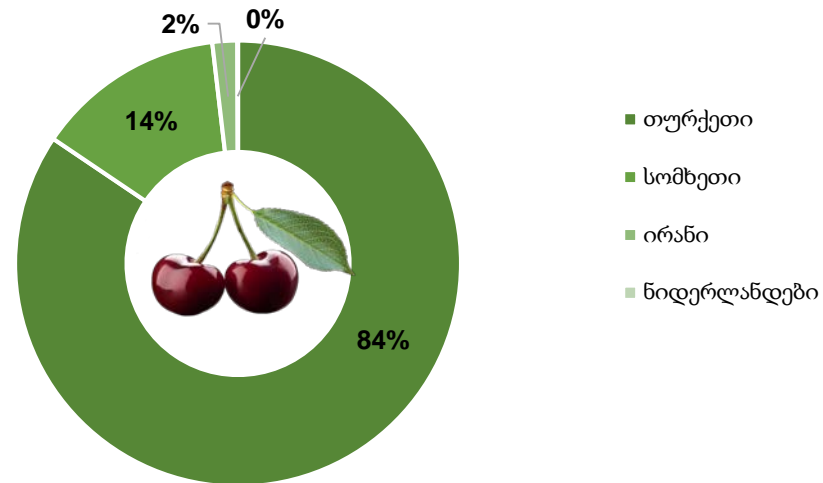

ბლისა და ალუბლის იმპორტი საქართველოში

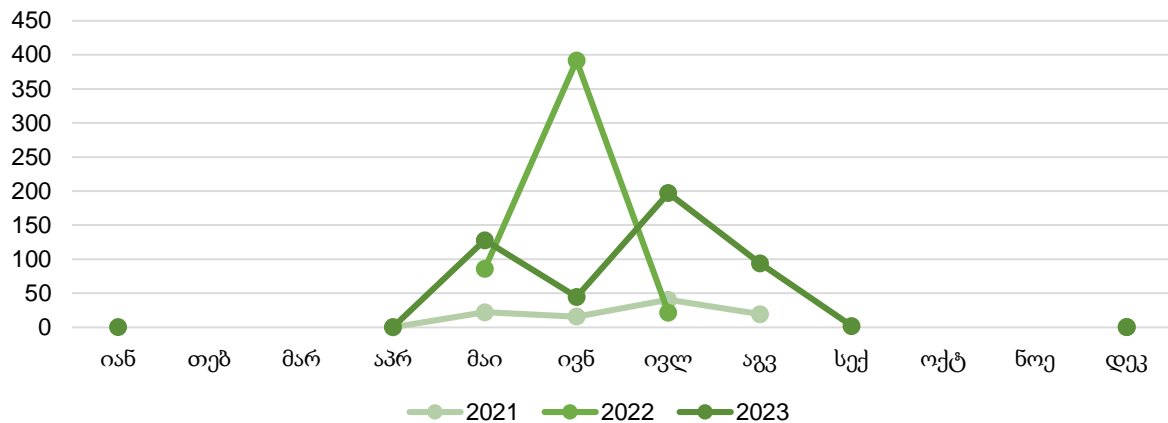
ბლისა და ალუბლის იმპორტი

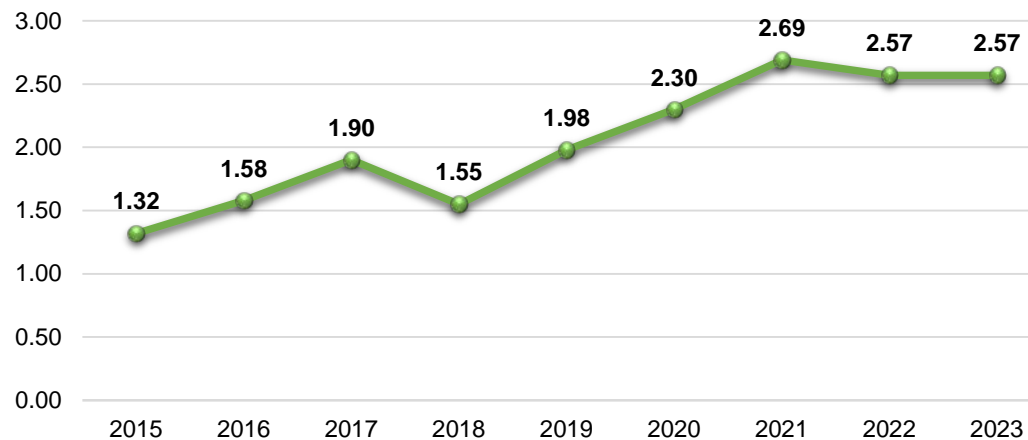
ბლისა და ალუბლის საიმპორტო ბაზრები, 2023 წელი

ბლისა და ალუბლის იმპორტი თვეების მიხედვით (ტონა)

ბლისა და ალუბლის ფასი ფერმის კართან (ლარი/კგ)

საქართველოში ბლის ბაღის გაშენების სავარაუდო ხარჯთაღრიცხვა

ტექნოლოგიური პროცესი	ფასი, ლარი/ჰა
ნიადაგის მომზადება	1 670
დარგვა	13 777
ნერგის მოვლა	1 148
სარწყავი სისტემის მონტაჟი	5 000
გათვალისწინებელი ხარჯები	648
დანახარჯები სულ	22 243 ლარი/ჰა

- 1 ჰა ბლის ბაღის გაშენების ხარჯი საშუალოდ 22 243 ლარს შეადგენს; გათვლებში აღებულია 667 ძირი ჰექტარზე, ნერგის ფასი - 6 ევრო;
- ბაღი სრულ მსხმოიარობაში შედის გაშენებიდან მე-6 წელს;
- პირველი ხუთი წლის ჯამური ხარჯი შეადგენს 41.6 ათას ლარს, შემოსავლები 45.0 ათას ლარს და მოგება 3.0 ათას ლარზე მეტია. ხოლო მეექვსე წლიდან სავარაუდო მოგება იქნება 35.0 ათასი ლარი ჰექტარზე, იმ პირობებში როდესაც მოსავლიანობა შეადგენს 15 ტონა/ჰა-ს.

შენიშვნა: ბლის გაშენებისთვის საჭირო ხარჯებში გათვალისწინებულია 2024 წელს არსებული ფასები.

ბლისა და ალუბლის მოსავლის აღების პერიოდი ექსპორტიორი ქვეყნების მიხედვით

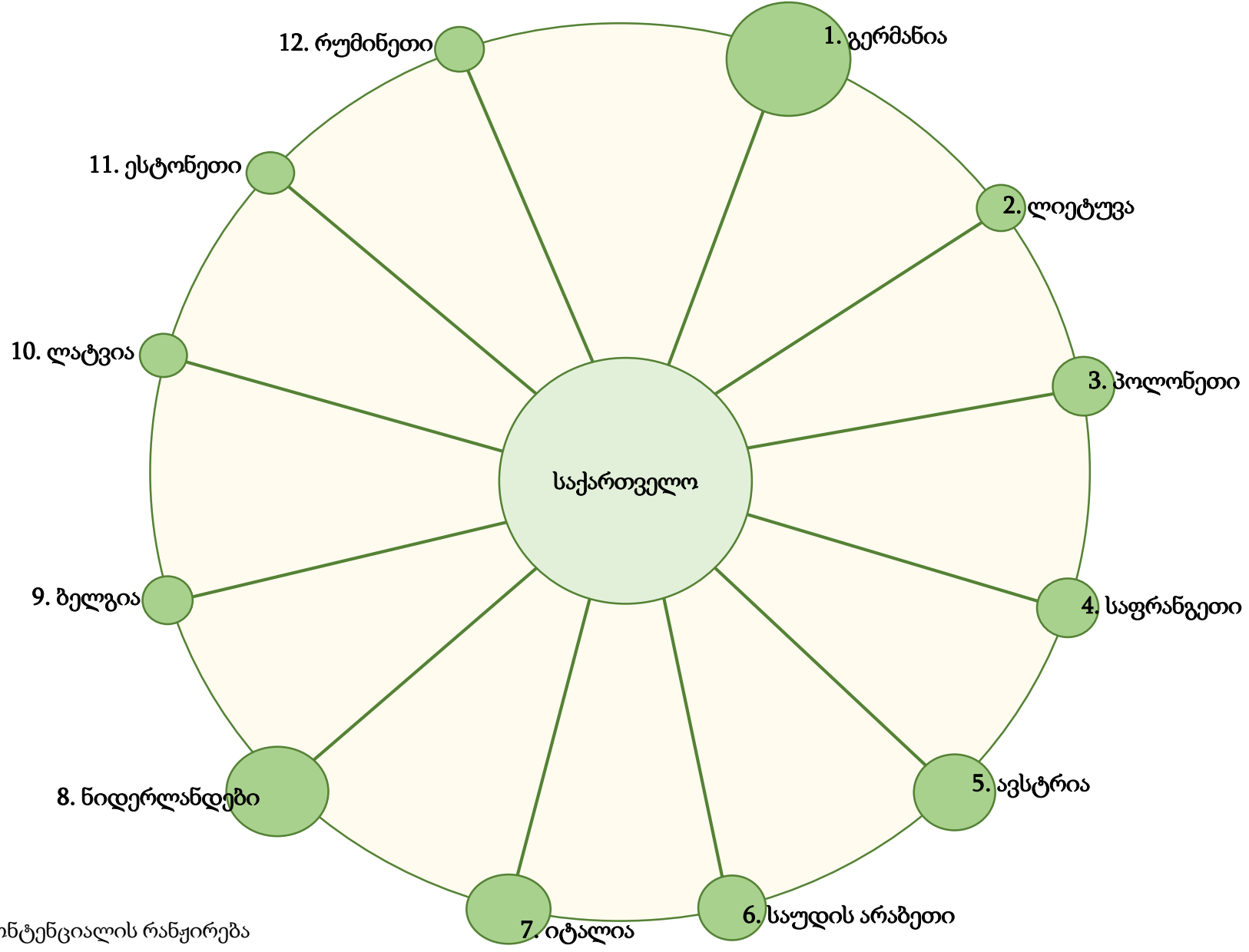
ბალი ↓

თვეები	იან	თებ	მარ	აპრ	მაი	ივნ	ივლ	აგვ	სექ	ოქტ	ნოე	დეკ
საქართველო						■	■	■				
თურქეთი						■	■	■	■			
ესპანეთი					■	■	■	■				
ჩილე	■	■									■	■
საბერძნეთი						■	■	■				

ალუბალი ↓

თვეები	იან	თებ	მარ	აპრ	მაი	ივნ	ივლ	აგვ	სექ	ოქტ	ნოე	დეკ
საქართველო						■	■	■				
უნგრეთი						■	■	■				
სერბეთი						■	■	■				
ირანი							■	■	■			
პოლონეთი							■	■	■	■		

საქართველოს ბლისა და ალუბლის პოტენციური საექსპორტო ბაზრები

● საექსპორტო პონტენციალის რანჟირება

დასკვნა

- ❑ ბლისა და ალუბლის წარმოება მსოფლიოში ყოველწლიურად იზრდება, 2022 წლის მონაცემებით, მსოფლიოში ბლისა და ალუბლის ჯამური წარმოების 63%-ს ბალი იკავებს;
- ❑ მსოფლიოში ბლის ძირითად მწარმოებელ ქვეყანას თურქეთი და ჩილე წარმოადგენს; ალუბლის ძირითადი მწარმოებელი ქვეყანა კი რუსეთია;
- ❑ მსოფლიოში ბლისა და ალუბლის ექსპორტის 95% ბალზე მოდის, ალუბლის წილი კი მხოლოდ 5%-ს შეადგენს;
- ❑ მსოფლიოში ბლის მთავარ ექსპორტიორ ქვეყანას ჩილე წარმოადგენს, ალუბლის ექსპორტის მიხედვით კი უნგრეთი ლიდერობს;
- ❑ ბლის იმპორტის ღირებულების მიხედვით, პირველ ადგილს ჩინეთი იკავებს, ალუბლის მთავარ იმპორტიორ ქვეყნებს კი რუსეთი და გერმანია წარმოადგენს;
- ❑ ყოველწლიურად იზრდება ბლისა და ალუბლის საშუალო საიმპორტო ფასები; ბლის მსხვილ იმპორტიორ ქვეყნებს შორის, მაღალი საშუალო საიმპორტო ფასით გამოირჩევა ჩინეთი, 2022 წლის მონაცემებით, ჩინეთის საიმპორტო ფასი თითქმის 5-ჯერ აღემატება ბლის საქართველოს საშუალო საექსპორტო ფასს.
- ❑ საქართველოსთვის ბლისა და ალუბლის პოტენციურ საექსპორტო ბაზრებს წარმოადგენს შემდეგი ქვეყნები: გერმანია, ნიდერლანდები, საფრანგეთი, იტალია, ავსტრია, პოლონეთი, არაბთა გაერთიანებული საამიროები, საუდის არაბეთი და სხვა.

სტატისტიკური ინფორმაციის წყარო

- ❑ <https://www.geostat.ge/ka>
- ❑ <https://www.fao.org/faostat/en/#home>
- ❑ <https://www.trademap.org/Index.aspx>
- ❑ <https://comtrade.un.org/>

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის
სამინისტრო